

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīga, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīga

Nr.E02-119

2006.gada 18.oktobrī

(Prot. Nr.60,2.§)

Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu

Lieta Nr.722/06/10/5

Par Iepirkumu uzraudzības biroja 27.03.2006. ziņojumu Nr.2-3.1/993

Konkurences padome 29.03.2006. saņēma Iepirkumu uzraudzības biroja (turpmāk – IUB) 27.03.2006. ziņojumu Nr.2-3.1/993 „Par Jūrmalas pilsētas domes cenu aptauju”.

IUB ziņoja, ka ir saņēmis Jūrmalas pilsētas domes pamatojuma vēstuli cenu aptaujas ID Nr. JPD 2006/38 „Ventilācijas sistēmas remonta darbi Kauguru kultūras namā” (turpmāk – Cenu aptauja) pārtraukšanai saskaņā ar likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” 3.panta septīto daļu. Minētā likuma norma nosaka: „Pasūtītājs var jebkurā brīdī pārtraukt iepirkuma procedūru, ja tam ir objektīvs pamatojums un par to ir nosūtīts paziņojums Iepirkumu uzraudzības birojam un visiem pretendentiem (..)”. Jūrmalas pilsētas dome kā objektīvu pamatojumu norādīja to, ka visi piedāvājumi ir gatavoti vienā teksta rakstā un formā, kas liecina par iepriekšējo vienošanos starp pretendentiem. Izvērtējot vēstulē aprakstīto situāciju, IUB secināja, ka „tā norāda uz iespējamu Konkurences likuma 15.panta pārkāpumu”.

IUB lūdza Konkurences padomi atbilstoši savai kompetencei izvērtēt, vai pretendenti, gatavojot piedāvājumus Cenu aptaujai, nav pārkāpuši Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus.

Saskaņā ar Jūrmalas pilsētas domes 05.04.2006. vēstulē Nr.1.1-28/3075 sniegto papildu informāciju (visi dokumenti attiecībā par cenu aptauju) 2006.gada februārī Jūrmalas pilsētas dome organizēja Cenu aptauju. Uzaicinājums piedalīties Cenu aptaujā tika izsūtīts četrām komercsabiedrībām: SIA „Klimata sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas”, SIA „E Sistēmas” un SIA „KSTC”. Uzaicinājumi tika izsūtīti 28.02.2006. un 01.03.2006. Uzaicinājuma vēstulēs bija paredzēts, t.sk.: piedāvājums jā sagatavo saskaņā ar uzaicinājumā pievienotajām piedāvājuma formām – 2., 3., 4. pielikums. 2.pielikums ir forma „Piedāvājuma atbilstība uzaicinājuma pamatprasībām”, 3.pielikums ir forma „Tehniskais piedāvājums”, 4.pielikums ir

forma „Finanšu piedāvājums”. Bez tam atbilstoši 1.pielikuma formai „Tehniskās specifikācijas” pretendentiem bija jāiesniedz tāme.

Visas uzaicinātās komercsabiedrības iesniedza piedāvājumus. Piedāvājumi tika iesniegti laika periodā no 09.03.2006. līdz 13.03.2006. Katrs piedāvājums sastāvēja no formām „Piedāvājuma atbilstība uzaicinājuma pamatprasībām”, „Tehniskās specifikācijas”, „Tehniskais piedāvājums” un „Finanšu piedāvājums”.

Konkurences padome, izvērtējot uzaicinājuma vēstulēs sniegto informāciju un pretendentu piedāvājumus, secināja, ka situācija, par kuru Jūrmalas pilsētas dome ziņoja IUB, norāda uz Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta iespējamo pārkāpumu Cenu aptaujas pretendentu darbībās.

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā ir noteikts: „Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, to skaitā vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem, izņemot gadījumus, kad konkurenti publiski darījuši zināmu kopīgu piedāvājumu un šā piedāvājuma mērķis nav kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci (..)”.

SIA „Klimata Sistēmas” ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta kapitālsabiedrība (vienotais reģ.Nr.40003674295). Atbilstoši Uzņēmuma reģistra datiem kapitālsabiedrības juridiskā adrese ir A.Grīna bulv.1, Rīgā.

SIA „E Sistēmas” ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta kapitālsabiedrība (reģ.Nr.40003492392). Atbilstoši Uzņēmuma reģistra datiem kapitālsabiedrības juridiskā adrese ir Kalnciema ielā 137a, Rīgā.

SIA „Eva Sistēmas” ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta kapitālsabiedrība (reģ.Nr.40003611548). Atbilstoši Uzņēmuma reģistra datiem kapitālsabiedrības juridiskā adrese ir Starta ielā 1, Rīgā.

SIA „KSTC” ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta kapitālsabiedrība (reģ.Nr.40003702353). Atbilstoši Uzņēmuma reģistra datiem kapitālsabiedrības juridiskā adrese ir Ģimnastikas ielā 6-33, Rīgā.

26.04.2006. Konkurences padome, pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 22.panta 3.punktu un 25.pantu, ierosināja lietu (Prot. Nr.28, 3.§) uz IUB 27.03.2006. ziņojuma pamata par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta iespējamo pārkāpumu SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas”, SIA „E Sistēmas” un SIA „KSTC” darbībās.

Saskaņā ar Konkurences likuma 26.panta sesto un septīto daļu 13.09.2006. ar vēstulēm Nr.2277, Nr.2278, Nr.2279 un Nr.2280 Konkurences padome paziņoja procesa dalībniekiem par lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu un procesa dalībnieki tika aicināti iepazīties ar lietas materiāliem. No procesa dalībniekiem viedokļi par lietā konstatētajiem faktiem netika saņemti.

Izvērtējot visu lietas izpētes gaitā iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

(1) Konkurenti

Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 9.punktam SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „E Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas” un SIA „KSTC” ir uzskatāmi par tirgus dalībniekiem, jo tie veic saimniecisko darbību Latvijas teritorijā, un atbilstoši 1.panta 7.punktam – par konkurentiem, jo katrs no tiem iesniedza Cenu aptaujā piedāvājumu atsevišķi.

(2) Konkrētais tirgus

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpuma tiesiskā sastāva konstatācija ir iespējama noteiktā tirgus dalībnieku saimnieciskās darbības jomā, t.i., kādā konkrētajā tirgū. Konkrētais tirgus Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. Atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 5.punktam konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. Savukārt atbilstoši Konkurences likuma 1.panta 3.punktam konkrētais ģeogrāfiskais tirgus - ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.

Jūrmalas pilsētas dome organizēja Cenu aptauju, lai saņemtu noteiktā apjoma, noteiktiem standartiem atbilstošo ventilācijas sistēmas remonta pakalpojumu. Jūrmalas pilsētas domes izstrādātajās tehniskajās specifikācijās ir norādīts, kādus darbus ir nepieciešams veikt, kā arī kādas iekārtas un cik lielā daudzumā ir nepieciešams uzstādīt. Tehniskās specifikācijas prasības paredz, ka būvdarbu apjomi var tikt precizēti, taču nav iespējams stipri atkāpties no pasūtītāja norādītajiem darbu apjomiem. Šie darbi, to izpildes kvalitāte, standarti, kritēriji, darbos izmantojamās iekārtas un materiāli ir aizvietojami ar citiem tādā mērā, kas nav pretrunā ar Jūrmalas pilsētas domes prasībām. Tādēļ no pieprasījuma puses ventilācijas sistēmas remonta pakalpojumu var aizstāt tikai ar pakalpojumiem, kuri atbilst pakalpojumam, kurš ietver tehniskajās specifikācijās norādītos darbus.

Vērtējot pakalpojumu aizvietojamību no piedāvājuma puses, jākonstatē, ka būvniecības jomā ventilācijas sistēmu projektēšanas, realizācijas, uzstādīšanas, remonta, servisa sfērā specializējas atsevišķas sabiedrības. Saskaņā ar publiski pieejamo informāciju (izziņu portālu apkopotiem datiem) Latvijā ir vairāk kā 100 sabiedrību, kuras darbojas minētajā sfērā. Šīs sabiedrības piedāvā dažādu ražotāju iekārtas un materiālus, tādējādi no piedāvājuma puses pastāv plašas aizvietojamības iespējas. Šīs iespējas bija ierobežotas vienīgi ar to faktu, ka pasūtītājs par organizēto Cenu aptauju informēja šajā gadījumā tikai četrus komersantus.

Veicot konkrētās preces tirgus definēšanu, Konkurences padome uzskata, ka Konkurences likuma 1.panta 5.punkta izpratnē konkrētā prece ir pakalpojumu kopums, par kuru bija organizēts iepirkums. Konkrētās preces tirgus sašaurināšana līdz vienas cenu aptaujas robežām pamatojama arī ar to, ka konkrētajā gadījumā tika izvērtētas tirgus dalībnieku darbības (piedalīšanas cenu aptaujā) tikai attiecībā uz konkrēto iepirkuma procedūru.

Tā kā Konkurences likuma 1.panta 5.punkta izpratnē konkrētās preces tirgus ir būvniecības pakalpojumu kopums saskaņā ar Cenu aptaujas noteikumiem, tad arī konkrētā ģeogrāfiskā tirgus robežas nevar būt lielākas par tām robežām, kurās tiek nodrošināts pakalpojums ģeogrāfiski, un kuru ietvaros tika nosūtīti uzaicinājumi iesniegt piedāvājumu Cenu aptaujā. Prasības pret pasūtīto ventilācijas sistēmas remonta pakalpojumu attiecās ne tikai uz apjomu, kvalitāti u.c. pakalpojumu raksturojošās īpašībām, bet arī uz pakalpojuma sniegšanu noteiktā vietā saskaņā ar pasūtītāja vajadzībām.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata, ka šajā lietā konkrētais tirgus Konkurences likuma 1.panta 4.punkta izpratnē ir Jūrmalas pilsētas domes organizētā Cenu aptauja.

(3) Lietas izpētes laikā iegūtā informācija un pierādījumi

3.1. 15.06.2006. Konkurences padomes amatpersonas saskaņā ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 14.06.2006. lēmumu (Lietvedības Nr.KP-270006/06/9) veica Konkurences likuma 9.panta piektās daļas 4.punktā paredzētās darbības (turpmāk – Apmeklējums) SIA „Klimata Sistēmas” faktiskajā atrašanās adresē Antenas ielā 3, Rīgā, SIA „Eva Sistēmas” juridiskajā adresē Starta ielā 1, Rīgā, un SIA „E Sistēmas” juridiskajā adresē Kalnciema ielā 137a, Rīgā.

Apmeklējuma laikā veiktās darbības un to rezultāti:

3.1.1. SIA „Klimata Sistēmas” Apmeklējuma laikā Konkurences padomes amatpersonas veica šīs komercsabiedrības amatpersonas-valdes priekšsēdētāja (*) un darbinieces-tāmētājas (*) darba vietās esošo dokumentu un mantu apskati, datoros esošo dokumentu apskati, ar minētām personām tika sastādīti sarunu protokoli, un saņemtas dokumentu kopijas.

Veicot tāmētājas (*) datorā esošo dokumentu apskati, Konkurences padomes amatpersonas konstatēja, ka datorā glabājas šādi dokumenti:

a) SIA „Klimata Sistēmas” tāme, kas tika gatavota Cenu aptaujai (lietas 1.sējuma 150.lp.). Šī tāme pilnīgi sakrīt ar tāmi, kuru SIA „Klimata Sistēmas” iesniedza Cenu aptaujā;

b) SIA „Eva Sistēmas” tāme, kas tika gatavota Cenu aptaujai. Šī tāme pilnīgi sakrīt ar tāmi, kuru SIA „Eva Sistēmas” iesniedza Cenu aptaujā;

c) SIA „Eva Sistēmas” finanšu piedāvājums, kas tika gatavots Cenu aptaujai. Šis finanšu piedāvājums pilnīgi sakrīt ar finanšu piedāvājumu, kuru SIA „Eva Sistēmas” iesniedza Cenu aptaujā;

d) SIA „E Sistēmas” finanšu piedāvājums, kas tika gatavots Cenu aptaujai. Šis finanšu piedāvājums pilnīgi sakrīt ar finanšu piedāvājumu, kuru SIA „E Sistēmas” iesniedza Cenu aptaujā;

e) SIA „KSTC” finanšu piedāvājums, kas tika gatavots Cenu aptaujai. Šis finanšu piedāvājums pilnīgi sakrīt ar finanšu piedāvājumu, kuru SIA „KSTC” iesniedza Cenu aptaujā.

SIA „Klimata Sistēmas” pārstāvji nevarēja izskaidrot, kā minētie dokumenti varēja nokļūt SIA „Klimata Sistēmas” telpās esošajā datorā.

3.1.2. SIA „Eva Sistēmas” Apmeklējuma laikā Konkurences padomes amatpersonas veica šīs komercsabiedrības telpā esošo mantu un dokumentu apskati, telpā esošajā datorā esošo dokumentu apskati, ar amatpersonu-valdes locekli (*) tika sastādīts sarunu protokols, saņemtas dokumentu kopijas, kā arī (*) iesniedza Konkurences padomei adresētu iesniegumu. Tieši pierādījumi (dokumenti), kas liecina par informācijas apmaiņu, kā arī par saskaņotām darbībām ar citiem Cenu aptaujas pretendentiem, netika atrasti.

3.1.3. SIA „E Sistēmas” Apmeklējuma laikā Konkurences padomes amatpersonas veica SIA „E Sistēmas” telpās esošajos rīkotājdirektora (*) un klientu menedžera (*) datoros esošo dokumentu apskati, ar minētajām personām tika sastādīti sarunu protokoli un saņemtas dokumentu kopijas.

a) veicot rīkotājdirektora (*) datorā esošās informācijas apskati, tika atrasta e-pasta vēstule, kura 07.03.2006. plkst.11:00 tika nosūtīta no e-pasta adreses info@esistemas.lv uz e-pasta adresi (*). E-vēstulei pielikumā ir pievienoti SIA „E Sistēmas” rekvizīti;

b) No SIA „E Sistēmas” kā paraugs tāmes noformējumam tika saņemta tāmes kopija, kura tika sagatavota 23.02.2006. citam objektam – tipogrāfijas jaunbūvei „Ģīgas”, Mārupes pagastā. Izvērtējot šo tāmi un salīdzinot šīs tāmes ar SIA „E Sistēmas” tāmi, kuru tā iesniedza

Cenu aptaujai, jāsecina, ka abu tāmju noformējums atšķiras. Tā, tipogrāfijas jaunbūves tāmē augšējā kreisajā stūrī ir redzama SIA „E Sistēmas” logo. Informācija par pasūtītāju, izpildītāju, objektu un darbu veidu ir norādīta tāmē lapas augšējā daļā centrā. Tabula aizpildīta ar tekstu un cipariem slīpā šriftā. Tāmes kopsavilkums ir izdalīts vienā atsevišķā ailē. Zem tāmes ir norādīta informācija par izpildītāju, pasūtītāju un to rekvizītiem. Cenu aptaujā iesniegtajā tāmē nav SIA „E Sistēmas” logo. Informācija par pasūtītāju, izpildītāju un objektu ir norādīta tāmē lapas augšējā kreisajā stūrī. Teksts un cipari tabulā izpildīti taisnā šriftā. Tāmes kopsavilkums sadalīts pa vairākām atsevišķām ailēm. Zem tāmes ir norādīta informācija tikai par izpildītāju.

(4) Iegūtas informācijas un pierādījumu analīze

4.1. Lietā ir iegūti pierādījumi par kontaktu pastāvēšanu starp pretendentiem Cenu aptaujas norises laikā:

4.1.1. Cenu aptaujas norises laikā t.i., 03.03.2006.-07.03.2006. starp SIA „E Sistēmas” un SIA „Klimata Sistēmas” notika kontakti e-pasta sarakstes veidā.

4.1.2. SIA „Eva Sistēmas” amatpersona (*) sniedza informāciju (Konkurences padomes un SIA „Eva Sistēmas” pārstāvju 15.06.2006. sarunu protokols), ka „Cenu aptaujas ID Nr.JDP 2006/38 sakarā (*) domāja, ka sazinājās ar tāmētāju vai citiem darbiniekiem vai direktoru no komercsabiedrībām SIA „E Sistēmas”, SIA „Klimata Sistēmas”. Ar minētām personām (*) sazinās regulāri. (*) domā, ka notika arī sarakste, bet nav pārliecināts (...)”.

4.1.3. SIA „KSTC” amatpersona (*) sniedza šādu informāciju (Konkurences padomes un SIA „KSTC” pārstāvju 21.06.2006. sarunu protokols): „KSTC un Klimata Sistēmas starpā tāmes u.c. dokumentu gatavošanas laikā pastāvēja kontakti par šo tāmju gatavošanu. Notiek apmaiņa ar e-vēstulēm, kas satur tāmes, kā arī telefoniskie kontakti. Kā var izskaidrot to, ka Klimata Sistēmas tāmētājas datorā tika atrasts KSTC finanšu piedāvājums, (*) konkrēti neko paskaidrot nevarēja, bet pieļāva, ka KSTC sūtīja savu finanšu piedāvājumu Klimata Sistēmām”. „„Klimata Sistēmas” un „E Sistēmas” un „KSTC” mēdz tāmēt viens priekš otra, ja tāmē ir vairākas sadaļas, piemēram, apkure, ventilācija, ū.k. un katlumāja – tad attiecīgas sadaļas tiek piedāvāts iztāmēt un uzvaras gadījumā arī realizēt kā apakšuzņēmējam. Tādēļ arī varēja būt „KSTC” tāme pie citām firmām”.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata, ka Cenu aptaujas norises laikā starp SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „E Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas” un SIA „KSTC” pastāvēja kontakti, t.sk., arī attiecībā par Cenu aptauju, kuru rezultātā izveidojās situācija, ka SIA „Klimata Sistēmas” tapuši zināmi visu konkurējošo pretendentu finanšu piedāvājumi, kā arī SIA „Eva Sistēmas” tāme.

4.2. Lietā ir iegūti pierādījumi par informācijas apmaiņu starp pretendentiem un pretendentu saskaņotu darbību cenu aptaujā:

4.2.1. Tieši SIA „Klimata Sistēmas” rīcībā bija informācija par visu konkurentu finanšu piedāvājumiem (līgumsummām) un par viena konkurenta (SIA „Eva Sistēmas) tāmi. Saskaņā ar elektronisko dokumentu (failu) rekvizītos uzrādītiem datiem (elektronisko dokumentu izveidošanas datumi) visi minētie dokumenti tika gatavoti Cenu aptaujas norises laikā (03.03.2006. un 06.03.2006.).

4.2.2. SIA „Klimata Sistēmas” finanšu piedāvājums saimnieciski bija visizdevīgākais. Ja iepirkuma procedūra netiktu pārtraukta šī lēmuma ievaddaļā minēto iemeslu dēļ, SIA „Klimata Sistēmas” piedāvājums būtu vērtējams kā vislabākais zemākās cenas dēļ, jo visu četru pretendentu piedāvājumi atšķiras tikai pēc cenas.

4.2.3. Saskaņā ar SIA „KSTC” direktora (*) teikto (21.06.2006. Konkurences padomes un SIA „KSTC” pārstāvju sarunu protokols ar (*)) SIA „KSTC” nebija ieinteresēta

uzvarēt Cenu aptaujā, SIA „KSTC” svarīgi bija piedalīties Cenu aptaujā, lai būtu Jūrmalas pilsētas domes „redzes lokā”.

4.2.4. Saskaņā ar SIA „E Sistēmas” sniegto informāciju (15.06.2006. Konkurences padomes un SIA „E Sistēmas” pārstāvju sarunu protokols ar (*)), SIA „E Sistēmas” nostāja par cenu aptaujām vispār ir negatīva, „jo tas ir nevajadzīgs laika ieguldījums, jo jāiegulda laiks un resursi tāmes sagatavošanā”. Klientu menedžeris (*) apgalvoja (15.06.2006. Konkurences padomes un SIA „E Sistēmas” pārstāvju sarunu protokols ar (*)), ka „Mans kā speciālista viedoklis bija, ka minētajā cenu aptaujā „E Sistēmas” nevajag piedalīties, jo tas nav izdevīgi un uz to brīdi bija objekti. (..) savu viedokli paudu arī rīkotājdirektoram (*) un pēc sarunas viņš arī akceptēja un nekādas tāmēšanas tālāk netika veiktas”.

Konkurences padome uzskata, ka no konkurentiem saņemtā informācija ļāva SIA „Klimata Sistēmas” sagatavot savu piedāvājumu Cenu aptaujai tā, lai tas būtu saimnieciski visizdevīgākais. Šajā punktā minētie fakti un personu paskaidrojumi kopsakarā ar 4.1.punktā izklāstīto liecina par to, ka SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „E Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas” un SIA „KSTC” bija saskaņojušas savu piedalīšanos Cenu aptaujā, vienojoties, ka Cenu aptaujā uzvarēs SIA „Klimata Sistēmas”.

4.3. Lietā ir iegūti pierādījumi par to, ka pretendenti negatavoja dokumentus (tāmes) Cenu aptaujai patstāvīgi un neatkarīgi:

4.3.1. SIA „E Sistēmas” Cenu aptaujā iesniegtās tāmes noformējums atšķiras no citiem projektiem gatavoto SIA „E Sistēmas” tāmju noformējuma: 23.02.2006. gatavotā tipogrāfijas jaunbūves „Ģīgas”, Mārupes pagastā, tāme un Koptāme (pielikums Nr.1, līgumam Nr.05-09 no 2005.gada 04.augusta).

4.3.2. SIA „E Sistēmas” klientu menedžerim (*) tika uzrādīta Konkurences padomes rīcībā esošās SIA „E Sistēma” Cenu aptaujai iesniegtās tāmes kopija. (*) paskaidroja (Konkurences padomes un SIA „E Sistēmas” 15.06.2006. protokols ar (*)), ka „Par man uzrādīto tāmi varu pateikt, ka tā nav „E Sistēmas” raksturīga tāme (..) tāpēc ir pamats apgalvot, ka tā nav „E Sistēmas” gatavota”.

4.3.3. Pretendentu tāmēs ir vienādas kļūdas vai neatbilstības pasūtītāja sagatavotajam tāmes (tehniskās specifikācijas) paraugam. Piemēram, tāmes 3.kolonnā (Mēra vien.) 10.pozīcijā visi četri pretendenti ir norādījuši „gab”, kaut gan pasūtītāja paraugā ir norādīts „kompl.” SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas” un SIA „KSTC” minēto izskaidro ar to (15.06.2006. Konkurences padomes un SIA „Klimata Sistēmas” pārstāvju sarunu protokols ar (*)), 15.06.2006. Konkurences padomes un SIA „Eva Sistēmas” pārstāvju sarunu protokols ar (*)), 21.06.2006. Konkurences padomes un SIA „KSTC” pārstāvju sarunu protokols ar (*)), ka personas, kas gatavoja tāmes, ir pielaidušas kļūdu. Līdzīgas neatbilstības pasūtītāja tāmes paraugam ir arī visu četru pretendentu tāmju 11., 14., 15. u.c. pozīcijās (vārdu „kompl.” vietā norādīts „gab”, vai vārdu „obj.” vietā norādīts „kompl.” u.tml.). Tāmes 2.kolonnas 11.pozīcijā Jūrmalas pilsētas domes paraugā ir ieraksts „Elektroinstalācijas un automatikas montāža”, visu 4 pretendentu tāmes 2.kolonnas 11.pozīcijā ir ieraksts „Automatikas bloks ar elektroinstalācijas materiāliem”. SIA „Klimata Sistēmas” tāmētāja (*) paskaidroja (Konkurences padomes un SIA „Klimata Sistēmas” pārstāvju 15.06.2006. sarunu protokols ar (*)), ka „(..) tas, kas norādīts domes paraugā un „KS” (Klimata Sistēmas) ir viens un tas pats. Nomainīt nosaukumu uz „Automatikas bloks ar elektroinstalācijas materiāliem” ir nepieciešams, tāpēc kā tā ir pareizāk”. SIA „Eva Sistēmas” valdes loceklis (*) paskaidroja (Konkurences padomes un SIA „Eva Sistēmas” pārstāvju 15.06.2006. sarunu protokols), ka „SIA „Eva Sistēmas” tāmē lietotais pozīcijas nosaukums ir radies no citām iepriekšējām tāmēm – viens no variantiem, vēl iespējams cits. Var būt tā ir kļūda, vai apakšuzņēmēja tāmes pārkopēšana”. SIA „KSTC” pārstāvis paskaidroja (Konkurences padomes un SIA „KSTC” pārstāvju 21.06.2006. sarunu protokols), ka „Jūrmalas domes paraugā nosaukums nav pareizs, bet pareizi ir tā, kā norādīja KSTC”. Bez tam visu četru tāmju noformējumā ir vienādas

gramatiskas un sintaksiskas kļūdas, kas nav Jūrmalas pilsētas domes tāmes paraugā, piemēram, „Nosūces ventilātors”, „Trokšņu skāpētājs”, „Mehanismi,”. Konkurences padome uzskata, ka vienādas kļūdas un neatbilstības nevarēja vienlaicīgi rasties 4 pretendentiem savstarpēji nekoordinētu darbību rezultātā.

Konkurences padome uzskata, ka šādas kļūdas/neatbilstības varēja rasties neuzmanības dēļ, vienam no pretendentiem gatavojot tāmes tabulu un, ka šīs kļūdas/neatbilstības radušās trīs pretendentu tāmju tabulās, pielietojot šo sagatavotu tabulu citu pretendentu tāmju sagatavošanai kā paraugu. Izvērtējot visus pierādījumus, nav pamata uzskatīt, ka visiem četriem pretendentiem, neatkarīgi gatavojot tāmes, varētu rasties vienādas kļūdas vai neatbilstības pasūtītāja paraugam. Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata, ka SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „E Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas” un SIA „KSTC” tāmes tika gatavotas pēc viena parauga (vienā teksta rakstā un formā), kas arī liecina par informācijas apmaiņu.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome secina, ka SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „E Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas” un SIA „KSTC” ir saskaņojušas savu darbību Cenu aptaujā, vienojoties, ka Cenu aptaujā uzvarēs SIA „Klimata Sistēmas” un šīs vienošanās ietvaros notika informācijas apmaiņa starp minētajiem tirgus dalībniekiem attiecībā par Cenu aptaujā piedāvātajām cenām. Par būtiskāko saskaņoto darbību un informācijas apmaiņas pierādījumu Konkurences padome uzskata to, ka SIA „Klimata Sistēmas” telpās (datorā) tika atrasti konkurentu finanšu piedāvājumi un tāme. Iegūtie pierādījumi, izvērtējot tos kopsakarā ar pretendentu sniegtās informācijas analīzes rezultātiem, ir pietiekami, lai konstatētu, ka gatavošanās Cenu aptaujai notika visiem pretendentiem kopīgi. Konkurences padome uzskata, ka šādi apstākļi: kontaktu esamība starp pretendentiem, SIA „Klimata Sistēmas” informētība par konkurentu piedāvātām cenām, vienādas kļūdas/neatbilstības visu pretendentu tāmēs un SIA „Klimata Sistēma” sniegtais piedāvājums, kas bija finansiāli visizdevīgākais, viennozīmīgi liecina par pretendentu darbību saskaņošanu, piedaloties Cenu aptaujā. Konkurences padome uzskata, ka lietā iegūtie pierādījumi liecina, ka Cenu aptaujas pretendenti bija vienojušies, ka Cenu aptaujā uzvarēs SIA „Klimata Sistēmas”. Ar šo vienošanos konkurence Cenu aptaujā tika izslēgta un aizstāta ar savstarpēji saskaņotu rīcību. Līdz ar to ir secināms, ka šīs vienošanās mērķis bija konkurences deformēšana.

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 6.punktu „konkurence – pastāvoša vai potenciāla ekonomiskā (saimnieciskā) sāncensība starp diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem konkrētajā tirgū”. Sāncensība nenotiek un konkurence ir izslēgta, ja konkurenti saskaņo savus plānus vai dara tos zināmus viens otram.

Konkurences likuma mērķis ir aizsargāt, saglabāt un attīstīt brīvu, godīgu un vienlīdzīgu konkurenci visās tautsaimniecības nozarēs sabiedrības interesēs. Godīgas konkurences būtiska izpausme ir katra tirgus dalībnieka spēja noteikt savu komerciālo politiku neatkarīgi no saviem konkurentiem. Minētais gan neaizliedz komersantiem izvērtēt vai paredzēt konkurentu darbības, bet strikti nepieļauj tiešus vai netiešus kontaktus starp komersantiem, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana vai ietekmēšana. Par aizliegtās vienošanās pazīmēm starp tirgus dalībniekiem liecina konkurentu vienprātīgas, apzinātas un mērķtiecīgas darbības, kas vērstas uz vienotu noteikumu piemērošanu, kopējas rīcības saskaņošanu un konkurences deformēšanu.

Konkurences padome, pamatojoties uz tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu (*Ratio legis*) terminu „konkurss” Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā definējumā interpretē kā jebkuru iepirkuma procedūru veidu.

Konkurences likuma mērķis ir aizsargāt godīgu un vienlīdzīgu konkurenci visās tautsaimniecības nozarēs, tāpēc nav pamatota šaura termina „konkurss” interpretācija, paredzot, ka Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktās vienošanās ir aizliegtas tikai vienā no iepirkumu procedūru veidiem. Konkurences likuma pirmās daļas

5.punktā minētais termins „konkurss” attiecas uz jebkuru iepirkuma procedūru, kuras ietvaros, izmantojot konkurenci, kas pastāv vai kurai būtu jāpastāv starp konkursa pretendentiem, pasūtītājs (konkursa izsludinātājs) noskaidro tam izdevīgāko piedāvājumu. Mērķis konkurences cīņas rezultātā starp pretendentiem noskaidrot pasūtītājam izdevīgāko piedāvājumu ir arī pasūtītāja veiktai cenu aptaujai. Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkts aizliedz tirgus dalībniekiem saskaņot savas darbības, piedaloties (vai nepiedaloties) konkursos, kā arī vienoties par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem. Šāda vienošanās var izpausties gan kā atsevišķu konkurentu atteikšanās piedalīties konkursā par labu citam (bezdarbība), gan kā vienošanās starp konkurentiem iesniegt neizdevīgākus piedāvājumus, ļaujot uzvarēt izvēlētam konkurentam, gan citā veidā, tādējādi informācijas apmaiņa vai/un piedāvājuma sagatavošanas uzticēšana vienam vai atsevišķiem pretendentiem ar mērķi panākt kopīgu rīcību, lai konkursā uzvarētu noteikts pretendents, ir uzskatāma par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata, ka SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „E Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas” un SIA „KSTC” darbībās, piedaloties Cenu aptaujā, ir noticis Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpums.

(5) Naudas soda aprēķins

5.1. Saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta pirmo daļu „Ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpumu, tā pieņem lēmumu par pārkāpumu konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu”.

Tā kā faktiskā situācija liecina, ka pārkāpums neturpinās (Cenu aptaujas procedūra saskaņā ar likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” 3.panta septīto daļu tika pārtraukta), tad Konkurences padome uzskata, ka uzlikt tiesisko pienākumu pretendentiem nav pamata.

Pamatojoties uz lietderības apsvērumiem, demokrātiskās iekārtas principu, kurš paredz, ka iestāde, piemērojot tiesību normas, apsver, vai privātpersonai nelabvēlīgs administratīvais akts vai faktiskā rīcība ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu citu privātpersonu tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību vai tikumību, un samērīguma principu, kurš paredz, ka labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam, Konkurences padome secina, ka administratīvā akta izdošana ir nepieciešama, piemērota, vajadzīga un atbilstīga, lai sasniegtu tiesisku mērķi, proti sodītu pārkāpēju par tā veikto pārkāpumu. Saskaņā ar taisnīguma principu, par katru izdarīto pārkāpumu pārkāpējam jāpiemēro samērīgs sods. Turklāt administratīvā akta izdošana un pārkāpēju sodīšana ar nepieciešama, lai atturētu citus tirgus dalībniekus no Konkurences likuma pārkāpšanas. Konkurences padome secina, ka ar citiem līdzekļiem, kas mazākā mērā ierobežotu privātpersonas tiesības, tiesisko mērķi sasniegt nav iespējams.

5.2. Tā kā aizliegtās vienošanās pārkāpums noticis starp konkurentiem, tad saskaņā ar Konkurences likuma 12.panta trešo daļu Konkurences padome var uzlikt naudas sodu līdz 10% no to pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram, bet ne mazāk kā 500 latu katram.

Lai noteiktu soda naudas apmēru, Konkurences padome izvērtēja pārkāpumu atbilstoši Ministru kabineta 19.10.2004. noteikumiem Nr.862 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem” (turpmāk - Noteikumi).

Saskaņā ar Noteikumu 3.punktu naudas sodu aprēķina procentos no tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma pirms pārkāpuma konstatēšanas dienas.

Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 5.punkta pārkāpumu SIA „Klimata Sistēmas”, SIA „E Sistēmas”, SIA „Eva Sistēmas” un SIA „KSTC” darbības Konkurences padome ar lēmumu konstatē 2006.gada oktobrī, tādējādi naudas soda apmērs ir aprēķināms no minēto tirgus dalībnieku neto apgrozījuma 2005.gadā. Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra 29.09.2006. vēstules Nr.7-3-98966 pielikumā pievienotajiem Gada pārskatiem 2005.gadā SIA „Klimata Sistēmas” neto apgrozījums bija Ls 510 272, SIA „E Sistēmas” neto apgrozījums bija Ls 525 553, SIA „Eva Sistēmas” neto apgrozījums bija Ls 38 425 un SIA „KSTC” neto apgrozījums bija Ls 180 268.

5.3. Saskaņā ar Noteikumu 13.punktu, nosakot naudas soda apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.

Saskaņā ar Noteikumu 14.punktu nosakot pārkāpuma smaguma pakāpi, ņem vērā:

- pārkāpuma veidu. Saskaņā ar Noteikumu 1.1.punktu vienošanās par piedalīšanos vai nepiedalīšanos konkursos vai izsolēs vai par šīs darbības (bezdarbības) noteikumiem ir horizontālā karteļa vienošanās. Atbilstoši Noteikumu 15.punktam šāds pārkāpums ir kvalificējams kā sevišķi smags pārkāpums;

- pārkāpuma radītās vai iespējamās sekas. Konkurences padome uzskata, ka, neskatoties uz to, ka Cenu aptaujas procedūra bija pārtraukta, t.i. iepirkums netika realizēts, pārkāpums radīja sekas gan konkurencei – pretendenti ar savām darbībām sagrāva, likvidēja konkurenci, gan pasūtītājam – procedūras pārtraukšanas dēļ pasūtītājs sev nepieciešamu pakalpojumu nesaņēma paredzētajā laikā;

- katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā. Lietā nav iegūti pierādījumi, ka kāds no iesaistītajiem tirgus dalībniekiem būtu pārkāpuma iniciators, kā arī, kuriem no pārkāpējiem bija aktīva vai pasīva loma pārkāpumā.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Noteikumu 18.3.punktu, par izdarīto pārkāpumu naudas soda apmērs var būt no 1,5 līdz 7% no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma.

Ņemot vērā to, ka izdarītais pārkāpums izpaužas kā vienreizēja īslaicīga darbība, kura notikusi Cenu aptaujas norises laikā, t.i., laika periodā no 28.02.2006. līdz 13.03.2006., un saskaņā ar Noteikumu 19.1.punktu, nav pamata naudas sodu palielināt.

Konkurences padome, ņemot vērā lietas apstākļus, pārkāpuma smagumu un ilgumu, uzskata, ka iesaistītajiem tirgus dalībniekiem ir piemērojams naudas sods 3% apmērā no iepriekšējā finanšu gada neto apgrozījuma.

Konkurences padome nekonstatēja, ka lietā nepastāv pārkāpēju atbildību pastiprinoši un mīkstinājoši apstākļi atbilstoši Noteikumu 21. un 22.punktam, kas ļautu palielināt vai samazināt naudas soda apmēru.

Saskaņā ar Noteikumu 27.punktu kopējo naudas soda apmēru var samazināt tirgus dalībniekiem, kas pēc savas iniciatīvas snieguši padomei informāciju, kura ir būtisks konkrētā pārkāpuma pierādījums. Konkurences padome secina, ka neviens no pārkāpumā iesaistītajiem tirgus dalībniekiem pēc pašu iniciatīvas nav sniedzis informāciju, kura ir būtisks konkrētā pārkāpuma pierādījums, līdz ar to saskaņā ar noteikumu 27.punktu noteikto naudas soda apmēru katram pārkāpējam nav pamata samazināt.

Saskaņā ar Noteikumu 24.punktu ja tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījums pārkāpumā iesaistītajā konkrētajā tirgū ir mazāks par 10% no šī tirgus dalībnieka pēdējā noslēgtā finanšu gada neto apgrozījuma, kopējo naudas soda apmēru var samazināt (...). Tā kā Cenu aptauja tika pārtraukta šī lēmuma ievaddaļā minēto iemeslu dēļ, darījums starp pasūtītāju un izpildītāju minētās Cenu aptaujas ietvaros nenotika, līdz ar to konkrētajā tirgū faktiski neizveidojās apgrozījums. Savukārt pārkāpēju neto apgrozījumi iepriekšējā finanšu gadā bija: SIA „Klimata Sistēmas” Ls 510 272, SIA „E Sistēmas” Ls 525 553, SIA „Eva Sistēmas” Ls 38 425 un SIA „KSTC” Ls 180 268.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata par pamatotu samazināt pārkāpējiem naudas sodu, ievērojot:

1) tiesību normu saprātīgas piemērošanas principu, kurš paredz, ka iestāde, piemērojot tiesību normas, izmanto tiesību normu interpretācijas pamatmetodes, lai sasniegtu taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu. Aizliegtā vienošanās un informācijas apmaiņa starp tirgus dalībniekiem ir konstatēta tikai vienas cenu aptaujas ietvaros, kurā iepirkuma apjoms naudas izteiksmē, salīdzinot ar pārkāpēju neto apgrozījumiem, ir niecīgs.

2) samērīguma principu, kurš paredz, ka labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam. Konkrētajā situācijā Konkurences padome uzskata, ka labums sabiedrības interesēm, var tikt sasniegts ar mazāku naudas soda apmēru, nekā aprēķinātais apmērs.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata, ka naudas soda apmērs ir jāsamazina līdz 1,5% no pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma katram tirgus dalībniekam. 1,5% no SIA „Klimata Sistēmas” neto apgrozījuma Ls 510 272 ir Ls 7 654,08, 1,5% no SIA „E Sistēmas” neto apgrozījuma Ls 525 553 ir Ls 7 883,30, 1,5% no SIA „Eva Sistēmas” neto apgrozījuma Ls 38 425 ir Ls 576,38 un 1,5% no SIA „KSTC” neto apgrozījuma Ls 180 268 ir Ls 2 704,02.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 3.punktu, 11.panta pirmās daļas 5.punktu, 12.panta pirmo un trešo daļu, Ministru kabineta 19.10.2004. noteikumiem Nr.862 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā minētajiem pārkāpumiem”, kā arī uz Administratīvā procesa likuma 8., 12., 13., 65. un 66.pantu, Konkurences padome

n o l ē m a:

1. Uzlikt SIA „Klimata Sistēmas” naudas sodu Ls 7 654,08 (septiņi tūkstoši seši simti piecdesmit četru latu astoņu santīmu) apmērā. Uzlikto naudas soda summu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē Reģ.Nr.90000050138, konta Nr.LV93TREL1060001010900, kods TREL22), norādot šī lēmuma datumu un numuru.

2. Uzlikt SIA „E Sistēmas” naudas sodu Ls 7 883,30 (septiņi tūkstoši astoņi simti astoņdesmit trīs latu trīsdesmit santīmu) apmērā. Uzlikto naudas soda summu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē Reģ.Nr.90000050138, konta Nr.LV93TREL1060001010900, kods TREL22), norādot šī lēmuma datumu un numuru.

3. Uzlikt SIA „Eva Sistēmas” naudas sodu Ls 576,38 (pieci simti septiņdesmit sešu latu trīsdesmit astoņu santīmu) apmērā. Uzlikto naudas soda summu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē Reģ.Nr.90000050138, konta Nr.LV93TREL1060001010900, kods TREL22), norādot šī lēmuma datumu un numuru.

4. Uzlikt SIA „KSTC” naudas sodu Ls 2 704,02 (divi tūkstoši septiņi simti četru latu divu santīmu) apmērā. Uzlikto naudas soda summu 45 dienu laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē Reģ.Nr.90000050138, konta Nr.LV93TREL1060001010900, kods TREL22), norādot šī lēmuma datumu un numuru.

5. Uzlikt SIA „Klimata Sistēmas” pienākumu 10 dienu laikā pēc 1.punktā minētā termiņa notecējuma paziņot Konkurences padomei par uzliktā naudas soda samaksu.

6. Uzlikt SIA „E Sistēmas” pienākumu 10 dienu laikā pēc 2.punktā minētā termiņa notecējuma paziņot Konkurences padomei par uzliktā naudas soda samaksu.

7. Uzlikt SIA „Eva Sistēmas” pienākumu 10 dienu laikā pēc 3.punktā minētā termiņa notecējuma paziņot Konkurences padomei par uzliktā naudas soda samaksu.

8. Uzlikt SIA „KSTC” pienākumu 10 dienu laikā pēc 4.punktā minētā termiņa notecējuma paziņot Konkurences padomei par uzliktā naudas soda samaksu.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme

(*) – ierobežotās pieejamības informācija